

Onderstaande tekst dient louter ter informatie en is juridisch niet bindend. De EU-instellingen zijn niet aansprakelijk voor de inhoud. Alleen de besluiten die zijn gepubliceerd in het Publicatieblad van de Europese Unie (te raadplegen in EUR-Lex) zijn authentiek. Deze officiële versies zijn rechtstreeks toegankelijk via de links in dit document

►B**VERORDENING (EU) 2020/354 VAN DE COMMISSIE****van 4 maart 2020****tot vaststelling van een lijst van bestemmingen voor diervoeders met bijzonder voedingsdoel en tot intrekking van Richtlijn 2008/38/EG****(Voor de EER relevante tekst)**

(PB L 67 van 5.3.2020, blz. 1)

Gewijzigd bij:

		Publicatieblad		
		nr.	blz.	datum
► <u>M1</u>	Verordening (EU) 2024/2899 van de Commissie van 20 november 2024	L 2899	1	21.11.2024
► <u>M2</u>	Verordening (EU) 2025/639 van de Commissie van 1 april 2025	L 639	1	2.4.2025

Gerectificeerd bij:

- C1** Rectificatie PB L 90181 van 14.12.2023, blz. 1 (2020/354)

VERORDENING (EU) 2020/354 VAN DE COMMISSIE**van 4 maart 2020****tot vaststelling van een lijst van bestemmingen voor diervoeders met
bijzonder voedingsdoel en tot intrekking van Richtlijn 2008/38/EG****(Voor de EER relevante tekst)***Artikel 1*

Diervoeders met bijzonder voedingsdoel in de zin van Verordening (EG) nr. 767/2009 mogen alleen in de handel worden gebracht indien:

- de algemene bepalingen voor diervoeders met bijzonder voedingsdoel in deel A van de bijlage bij deze verordening worden nageleefd, en
- de bestemming is opgenomen in deel B van de bijlage bij deze verordening en aan de bepalingen van de respectieve vermelding is voldaan.

Artikel 2

In afwijking van artikel 1 mogen diervoeders met bijzonder voedingsdoel die aan de bepalingen van Richtlijn 2008/38/EG voldoen, verder in de handel worden gebracht, op voorwaarde dat vóór 25 maart 2021 een verzoek voor een daarin vermelde bestemming bij de Commissie is ingediend overeenkomstig artikel 10 van Verordening (EG) nr. 767/2009, en dit tot de Commissie over het desbetreffende verzoek beslist.

Artikel 3

Diervoeders met bijzonder voedingsdoel die vóór 25 maart 2022 zijn geëtiketteerd overeenkomstig de voorschriften die vóór 25 maart 2020 van toepassing waren, mogen verder in de handel worden gebracht en worden gebruikt totdat de bestaande voorraden zijn uitgeput.

Artikel 4

Richtlijn 2008/38/EG wordt ingetrokken.

Artikel 5

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Zij is van toepassing met ingang van 25 december 2020.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

▼B*BIJLAGE***DEEL A****Algemene bepalingen voor diervoeders met bijzonder voedingsdoel**

1. Als in kolom 2 van deel B voor hetzelfde bijzonder voedingsdoel met “en/of” meer dan één groep essentiële voedingskenmerken zijn aangegeven, kan de fabrikant ervoor kiezen één groep of beide groepen essentiële kenmerken te gebruiken om het in kolom 1 van deel B gedefinieerde bijzondere voedingsdoel te bereiken. Voor elke optie zijn in kolom 4 van deel B de overeenkomstige vermeldingen op het etiket aangegeven.
2. Als een in kolom 2 van deel B vermeld essentieel voedingskenmerk kwantitatief wordt aangegeven, zijn de bepalingen van artikel 17, lid 2, van Verordening (EG) nr. 767/2009 en de toegestane toleranties zoals vastgesteld in bijlage IV bij die verordening van toepassing. Indien in die bijlage geen tolerantie voor de desbetreffende etikettering is vastgesteld, is een technische afwijking van ± 15 % toegestaan.
3. Als in kolom 2 of kolom 4 van deel B een toevoegingsmiddel voor diervoeding wordt vermeld, zijn de bepalingen inzake de vergunningverlening voor toevoegingsmiddelen voor diervoeding overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1831/2003 van het Europees Parlement en de Raad ⁽¹⁾ van toepassing en moet het gebruik ervan in overeenstemming zijn met het gespecificeerde essentiële voedingskenmerk.
4. Als in kolom 4 van deel B bij een bepaalde te vermelden stof die ook als toevoegingsmiddel is toegelaten, “totaal” staat, wordt het totale gehalte van de stof in de rubriek “analytische bestanddelen” vermeld.
5. De vermeldingen die moeten worden gedaan overeenkomstig kolom 4 van deel B zijn kwantitatief van aard, onverminderd Richtlijn 2004/48/EG van het Europees Parlement en de Raad ⁽²⁾.
6. Als aanbevolen gebruiksduur worden in kolom 5 van deel B een minimum- en een maximumduur aangegeven waarmee het bijzondere voedingsdoel normaal moet zijn bereikt. De fabrikanten mogen binnen deze grenzen een preciezere gebruiksduur aanbevelen.
7. Als een diervoeder met bijzonder voedingsdoel voor meer dan één bijzonder voedingsdoel is bestemd, moet het overeenkomen met elke respectieve vermelding in deel B.
8. Voor aanvullende diervoeders met bijzonder voedingsdoel moet in de instructies voor correct gebruik advies worden gegeven over de samenstelling van het dagrantsoen.
9. Wanneer een diervoeder met bijzonder voedingsdoel met een passende gebruikswijze bestemd is voor individuele orale toediening via een bolus, wordt dit in de kolom “Overige bepalingen” van het desbetreffende diervoeder vastgesteld. Tenzij anders vermeld in de respectieve vermelding, bevatten deze diervoeders uitsluitend voedermiddelen en toevoegingsmiddelen voor diervoeding, met inbegrip van een eventuele coating. Het verdient aanbeveling voeder dat voor individuele orale toediening is bestemd, te laten toedienen door een dierenarts of door een andere bevoegde persoon.

⁽¹⁾ Verordening (EG) nr. 1831/2003 van het Europees Parlement en de Raad van 22 september 2003 betreffende toevoegingsmiddelen voor diervoeding (PB L 268 van 18.10.2003, blz. 29).

⁽²⁾ Richtlijn 2004/48/EG van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende de handhaving van intellectuele-eigendomsrechten (PB L 157 van 30.4.2004, blz. 45).

▼B

10. Wanneer een diervoeder met bijzonder voedingsdoel in de handel wordt gebracht als bolus, dat wil zeggen een voedermiddel of aanvullend diervoeder voor individuele orale toediening met vertraagde afgifte (over meer dan 24 uur) van de verbindingen, moet het etiket van het diervoeder, voor zover dat van toepassing is, de maximale duur van de continue afgifte van de bolus en de dagelijkse afgifte vermelden voor elk toevoegingsmiddel waarvoor een maximumgehalte in volledige diervoeders is vastgesteld. De exploitant van het diervoederbedrijf dat de bolus in de handel brengt, moet over het bewijs beschikken dat, voor zover dat van toepassing is, het dagelijkse gehalte toevoegingsmiddel in het spijsverteringskanaal niet hoger ligt dan het maximumgehalte van dat toevoegingsmiddel dat is vastgesteld per kg volledig diervoeder gedurende de volledige voederperiode (effect van vertraagde afgifte). Dit bewijs moet gebaseerd zijn op een methode van collegiale toetsing of interne analyse.
11. In geval van beoogd gebruik waarvoor in kolom 2 een concentratie van bepaalde toevoegingsmiddelen voor diervoeding van meer dan 100 maal het desbetreffende vastgestelde maximumgehalte in volledige diervoeders is toegestaan voor aanvullende diervoeders, mag de concentratie van die toevoegingsmiddelen niet meer dan 500 maal het desbetreffende vastgestelde maximumgehalte in volledige diervoeders bedragen, behalve in het geval van de in punt 10 bedoelde bolustoepassingen. De opname van dergelijke aanvullende diervoeders in de diervoeding moet ervoor zorgen dat inname door het dier overeenstemt met het vastgestelde maximumgehalte in volledige diervoeders.

DEEL B

Lijst van bestemmingen

Nr.	Bijzonder voedingsdoel	Essentiële voedingskenmerken (GP1)	Soort of categorie dieren	Vermeldingen op het etiket (GP2)	Aanbevolen gebruiksduur	Overige bepalingen
	1	2	3	4	5	6
10	Ondersteuning van de nierfunctie bij chronische nierinsufficiëntie ⁽¹⁾	Hoogwaardige eiwitten en fosfor ≤ 5 g/kg volledig diervoeder met een vochtgehalte van 12 % ⁽²⁾ en ruw eiwit ≤ 220 g/kg volledig diervoeder met een vochtgehalte van 12 % ⁽²⁾	Honden	— Eiwitbron(nen) — Calcium — Fosfor — Kalium — Natrium — Essentiële vetzuren (indien toegevoegd)	Aanvankelijk ten hoogste zes maanden ⁽³⁾	1. Het diervoeder wordt als volledig diervoeder in de handel gebracht. 2. Aanbevolen verteerbaarheid van eiwitten: minimaal 85 %. 3. Op de etikettering moet worden vermeld: “Aangeraden wordt om vóór gebruik of vóór verlenging van de gebruiksduur een dierenarts te raadplegen.” 4. In de instructies voor correct gebruik moet worden vermeld: “Er moet altijd water beschikbaar zijn.”
		Verlaagde fosforopname door toevoeging van lanthaancarbonaat-octahydraat	Volwassen honden	— Eiwitbron(nen) — Calcium — Fosfor — Kalium — Natrium — Essentiële vetzuren (indien toegevoegd) — Lanthaancarbonaat-octahydraat	Aanvankelijk ten hoogste zes maanden ⁽³⁾	1. Op de etikettering moet worden vermeld: “Aangeraden wordt om vóór gebruik of vóór verlenging van de gebruiksduur een dierenarts te raadplegen.” 2. In de instructies voor correct gebruik moet worden vermeld: “Er moet altijd water beschikbaar zijn.”
		Hoogwaardige eiwitten en fosfor $\leq 6,5$ g/kg volledig diervoeder met een vochtgehalte van 12 % ⁽²⁾ en ruw eiwit ≤ 320 g/kg volledig diervoeder met een vochtgehalte van 12 % ⁽²⁾	Katten	— Eiwitbron(nen) — Calcium — Fosfor — Kalium — Natrium — Essentiële vetzuren (indien toegevoegd)	Aanvankelijk ten hoogste zes maanden ⁽³⁾	1. Het diervoeder wordt als volledig diervoeder in de handel gebracht. 2. Aanbevolen verteerbaarheid van eiwitten: minimaal 85 %. 3. Op de etikettering moet worden vermeld: “Aangeraden wordt om vóór gebruik of vóór verlenging van de gebruiksduur een dierenarts te raadplegen.”

Nr.	Bijzonder voedingsdoel	Essentiële voedingskenmerken (GP1)	Soort of categorie dieren	Vermeldingen op het etiket (GP2)	Aanbevolen gebruiksduur	Overige bepalingen
	1	2	3	4	5	6
						4. In de instructies voor correct gebruik moet worden vermeld: “Er moet altijd water beschikbaar zijn.”
		Verlaagde fosforopname door toevoeging van lanthaancarbonaat-octahydraat	Volwassen katten	— Eiwitbron(nen) — Calcium — Fosfor — Kalium — Natrium — Essentiële vetzuren (indien toegevoegd) — Lanthaancarbonaat-octahydraat	Aanvankelijk ten hoogste zes maanden ⁽³⁾	1. Op de etikettering moet worden vermeld: “Aangeraden wordt om vóór gebruik of vóór verlenging van de gebruiksduur een dierenarts te raadplegen.” 2. In de instructies voor correct gebruik moet worden vermeld: “Er moet altijd water beschikbaar zijn.”
		Hoge energiedichtheid van meer dan 8,8 MJ/kg, met een vochtgehalte van 12 %. Goed verteerbare en sterk eetlust opwekkende bronnen van zetmeel. Beperkt eiwitgehalte: ≤ 106 g ruw eiwit/kg diervoeder met een vochtgehalte van 12 %. Natriumgehalte: 2 g/100 kg lg per dag. Hoog gehalte aan eicosapentaeen- en docosahexaeen-^{0,75} tezamen ≥ 0,2 g per kg lg ^{0,75} per dag	Paardachtigen	— Eiwit- en energiebron(nen) — Calcium — Fosfor — Kalium — Magnesium — Natrium — Eicosapentaeen- en docosahexaeen-^{0,75} tezamen	Aanvankelijk ten hoogste zes maanden. Lange termijn of tot oplossing van de kwestie	1. Het diervoeder wordt als aanvullend diervoeder in de handel gebracht. 2. Op de etikettering moet worden vermeld: — “Aangeraden wordt om vóór gebruik of vóór verlenging van de gebruiksduur een dierenarts te raadplegen.” — Het aanvullend voer mag niet worden gebruikt in geval van hypnatriëmie en hyperchloremie. — Het aanvullend diervoeder moet bijdragen tot ten minste 10 tot 20 % van de dagelijkse energievoorziening (ongeveer 0,05 tot 0,1 MJ/kg lg ^{0,75} per dag). 3. Het rantsoen moet zorgen voor een energievoorziening van > 0,62 MJ/kg lg ^{0,75} per dag.

▼B

Nr.	Bijzonder voedingsdoel	Essentiële voedingskenmerken (GP1)	Soort of categorie dieren	Vermeldingen op het etiket (GP2)	Aanbevolen gebruiksduur	Overige bepalingen
	1	2	3	4	5	6
						4. Het rantsoen mag niet meer bedragen dan 50 mg calcium/kg droge stof/dag. 5. In de instructies voor correct gebruik moet worden vermeld: “Er moet altijd water beschikbaar zijn.”
11	Vermindering van oxalaatsteen-vorming	Laag calciumgehalte, laag gehalte aan vitamine D, en urinealkaliserende eigenschappen	Honden en katten	— Fosfor — Calcium — Natrium — Magnesium — Kalium — Chloriden — Zwavel — Vitamine D (totaal) — Hydroxyproline — Urinealkaliserende stoffen	Ten hoogste zes maanden	Op de etikettering moet worden vermeld: “Aangeraden wordt om vóór gebruik een dierenarts te raadplegen.”
12	Regulering van de glucosevoorziening (diabetes mellitus)	Totaal suikers (mono- en disachariden) ≤ 62 g/kg volledig diervoeder met een vochtgehalte van 12 % (2)	Honden en katten	— Koolhydraatbron(nen) — Eventuele behandeling van koolhydraten — Zetmeel — Totaal suikers — Fructose (indien toegevoegd) — Essentiële vetzuren (indien toegevoegd) — Bron(nen) van vetzuren met korte en middellange ketens (indien toegevoegd)	Aanvankelijk ten hoogste zes maanden	1. Het diervoeder wordt als volledig diervoeder in de handel gebracht. 2. Op de etikettering moet worden vermeld: — “Laag gehalte aan mono- en disachariden” — “Aangeraden wordt om vóór gebruik of vóór verlenging van de gebruiksduur een dierenarts te raadplegen.”

▼B

Nr.	Bijzonder voedingsdoel	Essentiële voedingskenmerken (GP ¹)	Soort of categorie dieren	Vermeldingen op het etiket (GP ²)	Aanbevolen gebruiksduur	Overige bepalingen
	1	2	3	4	5	6
13	Vermindering van intoleranties voor bepaalde ingrediënten en/of voedingsstoffen ⁽⁴⁾	► C1 Geselecteerd en beperkt aantal eiwitbronnen en/of gehydrolyseerde eiwitbronnen en/of geselecteerde koolhydraatbronnen ◀	Honden en katten	— Eiwitbronnen, met inbegrip van behandeling, indien van toepassing (indien toegevoegd) — Koolhydraatbron(nen), met inbegrip van behandeling, indien van toepassing (indien toegevoegd) — Essentiële vetzuren (indien toegevoegd)	3-8 weken: als tekenen van intolerantie verdwijnen, kan deze voeding aanvankelijk tot één jaar worden gebruikt	1. Het diervoeder wordt als volledig diervoeder in de handel gebracht. 2. Aanbevolen wordt het aantal belangrijkste eiwitbronnen tot drie te beperken. 3. Op de etikettering moet worden vermeld: — Passende combinatie van de essentiële voedingskenmerken, naargelang het geval. — “Aangeraden wordt om vóór gebruik of vóór verlenging van de gebruiksduur een dierenarts te raadplegen.”
14	Vermindering van cystinesteenvorming	Urinealkaliniserende eigenschappen en ► C1 ruw eiwit ◀ ≤ 160 g/kg volledig diervoeder met een vochtgehalte van 12 % ⁽²⁾ of voor een beperkt gehalte aan cystine en cysteïne geselecteerde eiwitten (bv. caseïne, erwteiwit, soja-eiwit) en ruw eiwit ≤ 220 g/kg volledige diervoeders met een vochtgehalte van 12 % ⁽²⁾	Honden	— Zwavelhoudende aminozuren (totaal) — Eiwitbronnen — Natrium — Kalium — Chloriden — Urinealkaliniserende stoffen (indien toegevoegd)	Aanvankelijk ten hoogste zes maanden	1. Het diervoeder wordt als volledig diervoeder in de handel gebracht. 2. In de instructies voor correct gebruik moet worden vermeld: “Er moet altijd water beschikbaar zijn.” 3. Op de etikettering moet worden vermeld: — “Urinealkaliniserende eigenschappen en een laag eiwitgehalte” of “Laag gehalte aan geselecteerde eiwitten”, naargelang het geval. — “Aangeraden wordt om vóór gebruik of vóór verlenging van de gebruiksduur een dierenarts te raadplegen.” ► C1 4. Ter informatie van de dierenarts of de voedingsdeskundige: alkaliserende eigenschappen betekent dat het diervoeder dusdanig is samengesteld dat een urinair pH > 7 wordt bereikt. ◀

Nr.	Bijzonder voedingsdoel	Essentiële voedingskenmerken (GP1)	Soort of categorie dieren	Vermeldingen op het etiket (GP2)	Aanbevolen gebruiksduur	Overige bepalingen
	1	2	3	4	5	6
15	Nutritioneel herstel, convalescentie ⁽⁵⁾	Goed verteerbare ingrediënten met energiedichtheid $\geq 3\,520$ kcal en ruw eiwit ≥ 250 g per kg volledig diervoeder met een vochtgehalte van 12 % ⁽²⁾	Honden	— Bronnen van goed verteerbare ingrediënten, met inbegrip van de behandeling ervan, indien van toepassing — Energiewaarde	Totdat volledig herstel is bereikt	1. Aanbevolen klaarblijkelijke verteerbaarheid van droge stof ≥ 80 % of van organische stof ≥ 85 %. 2. In geval van voeders die speciaal voor sondevoeding zijn bedoeld, moet op de verpakking, de recipiënt of het etiket worden vermeld: “Toediening onder toezicht van een dierenarts.” 3. De etikettering kan de specifieke omstandigheden aangeven waarvoor de dieetvoeding is bedoeld. 4. Op de etikettering moet worden vermeld: “Hoog energiegehalte, hoog gehalte aan essentiële voedingsstoffen en goed verteerbare ingrediënten”
		Goed verteerbare ingrediënten met energiedichtheid $\geq 3\,520$ kcal en ruw eiwit ≥ 270 g per kg volledig diervoeder met een vochtgehalte van 12 % ⁽²⁾	Katten			
16	Vermindering van uraatsteenvorming	Ruw eiwit ≤ 130 g/kg volledig diervoeder met een vochtgehalte van 12 % ⁽²⁾ of ruw eiwit ≤ 220 g/kg volledig diervoeder met een vochtgehalte van 12 % ⁽²⁾ en geselecteerde eiwitbronnen	Honden	— Eiwitbron(nen)	Ten hoogste zes maanden, maar levenslang bij blijvende verstoring van het urinezuurmetabolisme	1. Het diervoeder wordt als volledig diervoeder in de handel gebracht. 2. Bij de selectie van de eiwitbron moet rekening worden gehouden met de eiwitkwaliteit en het purinegehalte. Voorbeelden van geselecteerde eiwitbronnen van hoge kwaliteit met een laag purinegehalte zijn eieren, caseïne, sojaproteïnen en maïsgluten. 3. In de instructies voor correct gebruik moet worden vermeld: “Er moet altijd water beschikbaar zijn.” 4. Op de etikettering moet worden vermeld: — “Aangeraden wordt om vóór gebruik een dierenarts te raadplegen.”

▼B

Nr.	Bijzonder voedingsdoel	Essentiële voedingskenmerken (GP1)	Soort of categorie dieren	Vermeldingen op het etiket (GP2)	Aanbevolen gebruiksduur	Overige bepalingen
	1	2	3	4	5	6
						— “Laag eiwitgehalte” of “Beperkt eiwitgehalte en geselecteerde eiwitbronnen”, naargelang het geval.
		Ruw eiwit ≤ 317 g/kg volledig diervoeder met een vochtgehalte van 12 % ⁽²⁾	Katten			1. Het diervoeder wordt als volledig diervoeder in de handel gebracht. 2. Bij de selectie van de eiwitbron moet rekening worden gehouden met de eiwitkwaliteit en het purinegehalte. Voorbeelden van geselecteerde eiwitbronnen van hoge kwaliteit met een laag purinegehalte zijn eieren, caseïne, sojaproteïnen en maïsgluten. 3. Op de etikettering moet worden vermeld: — “Aangeraden wordt om vóór gebruik een dierenarts te raadplegen.” — “Beperkt eiwitgehalte” 4. In de instructies voor correct gebruik moet worden vermeld: “Er moet altijd water beschikbaar zijn.”
17	Oplossen van struvietsteen ⁽⁶⁾	Urineonderverzadigende ⁽⁷⁾ eigenschappen voor struviet en/of urineverzurende eigenschappen ⁽⁸⁾ en magnesium $\leq 1,8$ g/kg volledig diervoeder met een vochtgehalte van 12 % ⁽²⁾	Honden en katten	— Fosfor — Calcium — Natrium — Magnesium — Kalium — Chloride — Zwavel	5-12 weken	1. Het diervoeder wordt als volledig diervoeder in de handel gebracht. 2. Op de etikettering moet worden vermeld: — “Aangeraden wordt om vóór gebruik of vóór verlenging van de gebruiksduur een dierenarts te raadplegen.” — “Urineonderverzadigende eigenschappen voor struviet en/of urineverzurende eigenschappen.”

▼B

Nr.	Bijzonder voedingsdoel	Essentiële voedingskenmerken (GP1)	Soort of categorie dieren	Vermeldingen op het etiket (GP2)	Aanbevolen gebruiksduur	Overige bepalingen
	1	2	3	4	5	6
						3. In de instructies voor correct gebruik moet worden vermeld: “Er moet altijd water beschikbaar zijn.” 4. Op verzoek wordt aan de betrokken bevoegde autoriteiten de conformiteitsverklaring ter beschikking gesteld waaruit de onderverzadigende en/of verzurende eigenschappen van de voeding blijken.
18	Vermindering van herhaalde struvietsteenvorming (6)	Volledig diervoeder met urineonderverzadigende (7) of metastabiliserende eigenschappen (9) voor struviet en/of voeding met urineverzurende eigenschappen (8) en magnesium $\leq 1,8$ g/kg volledig diervoeder met een vochtgehalte van 12 % (2)	Honden en katten	— Fosfor — Calcium — Natrium — Magnesium — Kalium — Chloride — Zwavel	Aanvankelijk ten hoogste zes maanden	1. Het diervoeder wordt als volledig diervoeder in de handel gebracht. 2. Op de etikettering moet worden vermeld: — “Aangeraden wordt om vóór gebruik of vóór verlenging van de gebruiksduur een dierenarts te raadplegen.” — “Urineonderverzadigende of metastabiliserende eigenschappen voor struviet en/of urineverzurende eigenschappen” 3. In de instructies voor correct gebruik moet worden vermeld: “Er moet altijd water beschikbaar zijn.” 4. Op verzoek wordt aan de betrokken bevoegde autoriteiten de conformiteitsverklaring ter beschikking gesteld waaruit de onderverzadigende of metastabiliserende en/of verzurende eigenschappen van de voeding blijken.

▼B

Nr.	Bijzonder voedingsdoel	Essentiële voedingskenmerken (GP ¹)	Soort of categorie dieren	Vermeldingen op het etiket (GP ²)	Aanbevolen gebruiksduur	Overige bepalingen
	1	2	3	4	5	6
19	Compensatie voor een slechte spijsvertering ⁽¹⁰⁾	Goed verteerbare voeding: ► C1 klaarblijkelijke ◄ verteerbaarheid van — diervoeder met laag vezelgehalte (ruwe celstof ≤ 44 g per kg volledig diervoeder met een vochtgehalte van 12 % ⁽²⁾): ruw eiwit ≥ 85 % ruw vet ≥ 90 % of — met vezels verrijkt diervoeder (ruwe celstof > 44 g per kg volledig diervoeder met een vochtgehalte van 12 % ⁽²⁾): ruw eiwit ≥ 80 % ruw vet ≥ 80 %	Honden en katten	— Bronnen van goed verteerbare ingrediënten, met inbegrip van de behandeling ervan, indien van toepassing	Aanvankelijk tot twaalf weken en levenslang bij chronische pancreasinsufficiëntie	1. Het diervoeder wordt als volledig diervoeder in de handel gebracht. 2. Op de etikettering moet worden vermeld: — “Goed verteerbaar diervoeder” — “Aangeraden wordt om vóór gebruik een dierenarts te raadplegen.”
20	Vermindering van intestinale absorptiestoornissen	Goed verteerbare voeding: ► C1 klaarblijkelijke ◄ verteerbaarheid van — diervoeder met laag vezelgehalte (ruwe celstof ≤ 44 g per kg volledig diervoeder met een vochtgehalte van 12 % ⁽²⁾): ruw eiwit ≥ 85 % ruw vet ≥ 90 % of — met vezels verrijkt diervoeder (ruwe celstof > 44 g per kg volledig diervoeder met een vochtgehalte van 12 % ⁽²⁾): ruw eiwit ≥ 80 % ruw vet ≥ 80 %	Honden en katten	— Bronnen van goed verteerbare ingrediënten, met inbegrip van de behandeling ervan, indien van toepassing — Natrium — Kalium	Ten hoogste twaalf weken	Op de etikettering moet worden vermeld: — “Goed verteerbaar diervoeder met meer natrium en kalium” — “Aangeraden wordt om vóór gebruik een dierenarts te raadplegen.”

▼B

Nr.	Bijzonder voedingsdoel	Essentiële voedingskenmerken (GP ¹)	Soort of categorie dieren	Vermeldingen op het etiket (GP ²)	Aanbevolen gebruiksduur	Overige bepalingen
	1	2	3	4	5	6
		en natrium $\geq 1,8$ g per kg volledig diervoeder met een vochtgehalte van 12 % ⁽²⁾ en kalium ≥ 5 g per kg volledig diervoeder met een vochtgehalte van 12 % ⁽²⁾				
21	Vermindering van acute intestinale absorptiestoornissen	Verhoogd gehalte aan elektrolyten: — natrium: $\geq 1,8$ % — kalium: $\geq 0,6$ % en goed verteerbare koolhydraten: — > 32 %	Honden en katten	— Natrium — Kalium — Koolhydraatbron(nen)	1-7 dagen	1. Het diervoeder wordt als aanvullend diervoeder in de handel gebracht. 2. Op de etikettering moet worden vermeld: — “Bij acute diarree of tijdens de daaropvolgende herstelperiode” — “Aangeraden wordt om vóór gebruik een dierenarts te raadplegen.” 3. In het geval van vaste diervoeders moet het aanbevolen elektrolytengehalte worden berekend op basis van een normale dagelijkse vrijwillige opname van water.
22	Regulering van het vetmetabolisme bij hyperlipidemie	Vet ⁽¹⁾ ≤ 110 g/kg volledig diervoeder met een vochtgehalte van 12 % ⁽¹²⁾	Honden en katten	— Ruw vet	Aanvankelijk ten hoogste twee maanden	1. Het diervoeder wordt als volledig diervoeder in de handel gebracht. 2. Op de etikettering moet worden vermeld: — “Aangeraden wordt om vóór gebruik of vóór verlenging van de gebruiksduur een dierenarts te raadplegen.” — “Laag vetgehalte”

Nr.	Bijzonder voedingsdoel	Essentiële voedingskenmerken (GP1)	Soort of categorie dieren	Vermeldingen op het etiket (GP2)	Aanbevolen gebruiksduur	Overige bepalingen
	1	2	3	4	5	6
23	Ondersteuning van de leverfunctie bij chronische leverinsufficiëntie	Matig eiwitgehalte: ruw eiwit ≤ 279 g/kg volledig diervoeder met een vochtgehalte van 12 % ⁽²⁾ voor honden ruw eiwit ≤ 370 g/kg volledig diervoeder met een vochtgehalte van 12 % ⁽²⁾ voor katten en geselecteerde eiwitbronnen en aanbevolen eiwitvertering van de voeding ≥ 85 %	Honden en katten	— Eiwitbron(nen) — Koper (totaal) — Natrium	Aanvankelijk ten hoogste vier maanden	1. Het diervoeder wordt als volledig diervoeder in de handel gebracht. 2. Voorbeelden van geselecteerde eiwitbronnen op basis van goede verteerbaarheid: zuivelwitten (wei, caseïne, melk, cottage cheese), andere dierlijke eiwitten (eieren, pluimvee) en plantaardige eiwitten (soja). 3. In de instructies voor correct gebruik moet worden vermeld: “Er moet altijd water beschikbaar zijn.” 4. Op de etikettering moet worden vermeld: — “Matig eiwitgehalte, geselecteerd en goed verteerbaar” — “Aangeraden wordt om vóór gebruik een dierenarts te raadplegen.”
		Laag eiwitgehalte, evenwel van hoge kwaliteit en goed verteerbare koolhydraten	Paardachtigen	— Eiwit- en vezelbronnen — Goed verteerbare koolhydraten, met inbegrip van de behandeling ervan, indien van toepassing — Methionine — Choline — Gehalte aan n-3-vetzuren (indien toegevoegd)	Aanvankelijk ten hoogste zes maanden	1. Op de etikettering moet worden vermeld: — “Aangeraden wordt om vóór gebruik of vóór verlenging van de gebruiksduur een dierenarts te raadplegen.” 2. De wijze van verstrekking van dit voeder, namelijk in veel kleine porties per dag, dient te worden gepreciseerd.
24	Ondersteuning van de hartfunctie bij chronische hartinsufficiëntie	Beperkt natriumgehalte: natrium $\leq 2,6$ g per kg volledig diervoeder met een vochtgehalte van 12 % ⁽²⁾	Honden en katten	— Magnesium — Kalium — Natrium	Aanvankelijk ten hoogste zes maanden	1. Het diervoeder wordt als volledig diervoeder in de handel gebracht. 2. Op de etikettering moet worden vermeld: “Aangeraden wordt om vóór gebruik of vóór verlenging van de gebruiksduur een dierenarts te raadplegen.”

▼B

Nr.	Bijzonder voedingsdoel	Essentiële voedingskenmerken (GP1)	Soort of categorie dieren	Vermeldingen op het etiket (GP2)	Aanbevolen gebruiksduur	Overige bepalingen
	1	2	3	4	5	6
25	Vermindering van overgewicht	Metaboliseerbare energie < 3 060 kcal/kg volledig diervoeder met een vochtgehalte van 12 % ⁽¹³⁾ of metaboliseerbare energie < 560 kcal/kg volledig diervoeder met een vochtgehalte van 85 % ⁽¹³⁾	Honden	— Energiewaarde	Totdat het gewenste lichaamsgewicht is bereikt en nadien indien nodig om het gewenste lichaamsgewicht in stand te houden	1. Het diervoeder wordt als volledig diervoeder in de handel gebracht. 2. Om ervoor te zorgen dat aan de minimum-eisen wordt voldaan, moeten de voedingsstoffenniveaus van een dieet ter vermindering van het te hoge lichaamsgewicht dienovereenkomstig worden verhoogd om de beperkte dagelijkse inname van energie te compenseren ⁽¹⁴⁾. 3. Op de etikettering moet worden vermeld: — “Aangeraden wordt om vóór gebruik een dierenarts te raadplegen.” — “Voor katten wordt een overgangsperiode voor het starten van de voeding aanbevolen.” — “Voor efficiënt gewichtsverlies of de instandhouding van het ideale gewicht mag de aanbevolen dagelijkse energie-inname niet worden overschreden.”
		Metaboliseerbare energie < 3 190 kcal/kg volledig diervoeder met een vochtgehalte van 12 % ⁽¹³⁾ of metaboliseerbare energie < 580 kcal/kg volledig diervoeder met een vochtgehalte van 85 % ⁽¹³⁾	Katten			
26	Ondersteuning van de huidfunctie bij huidaandoening en overmatige haaruitval	Linolzuur ≥ 12,3 g per kg en eicosapentaeen- en docosahexaeen- tezamen ≥ 2,9 g per kg volledig diervoeder met een vochtgehalte van 12 % ⁽²⁾	Honden en katten	— Linolzuur — Eicosapentaeen- en docosahexaeen- tezamen	Aanvankelijk ten hoogste twee maanden	Op de etikettering moet worden vermeld: — “Aangeraden wordt om vóór gebruik een dierenarts te raadplegen.” — “Hoog gehalte aan linolzuur (LA) en aan eicosapentaeen- (EPA) en docosahexaeen- (DHA) tezamen”
		Linolzuur ≥ 18,5 g per kg en eicosapentaeen- en docosahexaeen- tezamen ≥ 0,39 g per kg volledig diervoeder met een vochtgehalte van 12 % ⁽²⁾	Honden			
		Linolzuur ≥ 18,5 g per kg en eicosapentaeen- en docosahexaeen- tezamen ≥ 0,09 g per kg volledig diervoeder met een vochtgehalte van 12 % ⁽²⁾	Katten			

Nr.	Bijzonder voedingsdoel	Essentiële voedingskenmerken (GP1)	Soort of categorie dieren	Vermeldingen op het etiket (GP2)	Aanbevolen gebruiksduur	Overige bepalingen
	1	2	3	4	5	6
27	Ondersteuning van het metabolisme van de gewrichten in geval van osteoartritis	Totaal omega-3-vetzuren ≥ 29 g per kg en eicosapentaeenzuur $\geq 3,3$ g per kg volledig diervoeder met een vochtgehalte van 12 % ⁽²⁾ en adequaat gehalte aan vitamine E	Honden	— Omega-3-vetzuren (totaal) — Eicosapentaeenzuur (totaal) — Vitamine E (totaal)	Aanvankelijk ten hoogste drie maanden	Op de etikettering moet worden vermeld: — “Aangeraden wordt om vóór gebruik of vóór verlenging van de gebruiksduur een dierenarts te raadplegen.”
		Totaal omega-3-vetzuren $\geq 10,6$ g per kg volledig diervoeder met een vochtgehalte van 12 % ⁽²⁾ en docosahexaeenzuur $\geq 2,5$ g per kg volledig diervoeder met een vochtgehalte van 12 % ⁽²⁾ en verhoogd gehalte aan methionine en mangaan adequaat gehalte aan vitamine E	Katten	— Omega-3-vetzuren (totaal) — Docosahexaeenzuur (totaal) — Methionine (totaal) — Mangaan (totaal) — Vitamine E (totaal)		
28	Vermindering van de koperstapeling in de lever	Beperkt kopergehalte: koper $\leq 8,8$ mg per kg volledig diervoeder met een vochtgehalte van 12 % ⁽²⁾	Honden	Koper (totaal)	Aanvankelijk ten hoogste zes maanden	1. Het diervoeder wordt als volledig diervoeder in de handel gebracht. 2. Op de etikettering moet worden vermeld: — “Aangeraden wordt om vóór gebruik of vóór verlenging van de gebruiksduur een dierenarts te raadplegen.”
29	Verlaging van het jodiumgehalte van diervoeders in geval van hyperthyreoïdie	Beperkt jodiumgehalte: jodium $\leq 0,26$ mg per kg volledig diervoeder met een vochtgehalte van 12 % ⁽²⁾	Katten	Jodium (totaal)	Aanvankelijk ten hoogste drie maanden	1. Het diervoeder wordt als volledig diervoeder in de handel gebracht. 2. Op de etikettering moet worden vermeld: — “Aangeraden wordt om vóór gebruik of vóór verlenging van de gebruiksduur een dierenarts te raadplegen.”

Nr.	Bijzonder voedingsdoel	Essentiële voedingskenmerken ^(GP1)	Soort of categorie dieren	Vermeldingen op het etiket ^(GP2)	Aanbevolen gebruiksduur	Overige bepalingen
	1	2	3	4	5	6
30	Ondersteuning in stresserende situaties, die zal leiden tot een vermindering van het daarmee samenhangende gedrag	1-3 g trypsine-gehydrolyseerde rundercaseïne per kg volledig diervoeder met een vochtgehalte van 12 % ⁽²⁾	Honden	Trypsine-gehydrolyseerde rundercaseïne	Aanvankelijk ten hoogste twee maanden	1. Het diervoeder wordt als volledig diervoeder in de handel gebracht. 2. Op de etikettering moet worden vermeld: — “Aangeraden wordt om vóór gebruik of vóór verlenging van de gebruiksduur een dierenarts te raadplegen.”
50	Ondersteuning van de voorbereiding op bronst en reproductie	— Hoog seleengehalte en een minimumgehalte aan vitamine E per kg volledig diervoeder met een vochtgehalte van 12 % van 50 mg voor varkens, 35 mg voor konijnen en 88 mg voor honden, katten en nertsen; een minimumgehalte aan vitamine E per dier en per dag van 100 mg voor schapen, 300 mg voor runderen en 1 100 mg voor paarden of — hoog gehalte aan vitamine A en/of vitamine D en/of een minimumgehalte aan bètacaroteen van 300 mg per dier en per dag. Het aanvullend diervoeder mag seleen, vitamine A en vitamine D bevatten in een concentratie van meer dan honderdmaal het desbetreffende vastgestelde maximumgehalte in volledige diervoeders	Zoogdieren	Naam en totale hoeveelheid van alle toegevoegde sporenelementen en vitaminen	— Koeien: twee weken voor het einde van de dracht, tot de volgende dracht is bevestigd — Zeugen: zeven dagen vóór tot drie dagen na het werpen en zeven dagen vóór tot drie dagen na de dekking — Andere vrouwelijke zoogdieren: vanaf het einde van de dracht tot de volgende dracht is bevestigd — Mannetjes: tijdens de perioden van reproductieve activiteit	1. Toediening in de vorm van een bolus is toegestaan. Ter verhoging van de dichtheid van een bolus mag deze ten hoogste 20 % ijzer in een inerte, biologisch niet-beschikbare vorm bevatten. 2. De instructies voor correct gebruik van het diervoeder moeten waarborgen dat de wettelijke maximumgehalten voor volledig diervoeder in acht worden genomen. 3. Op de etikettering van het diervoeder moeten specificaties worden vermeld met betrekking tot de situaties waarin het gebruik van dit voeder geschikt is.

▼B

Nr.	Bijzonder voedingsdoel	Essentiële voedingskenmerken (GP1)	Soort of categorie dieren	Vermeldingen op het etiket (GP2)	Aanbevolen gebruiksduur	Overige bepalingen
	1	2	3	4	5	6
		— Hoog gehalte aan vitamine A en/of vitamine D of — hoog gehalte aan seleen en/of zink en/of een minimumgehalte aan vitamine E van 40 mg/kg volledig diervoeder met een vochtgehalte van 12 %. Het aanvullend diervoeder mag seleen, zink, vitamine A en vitamine D bevatten in een concentratie van meer dan honderdmaal het desbetreffende vastgestelde maximumgehalte in volledige diervoeders	Vogels	Naam en totale hoeveelheid van alle toegevoegde sporenelementen en vitaminen	— Voor vrouwelijke dieren: tijdens de bronst — Voor mannelijke dieren: tijdens de perioden van reproductieve activiteit	
51	Ondersteuning van de regeneratie van hoeven, voeten en vel	Hoog zinkgehalte. Het aanvullend diervoeder mag zink bevatten in een concentratie van meer dan honderdmaal het desbetreffende vastgestelde maximumgehalte in volledige diervoeders	Paarden, herkauwers en varkens	— Zink (totaal) — Methionine (totaal) — Biotine (indien toegevoegd)	Ten hoogste acht weken	1. De instructies voor correct gebruik van het diervoeder moeten waarborgen dat de wettelijke maximumgehalten voor zink in volledig diervoeder in acht worden genomen. 2. Toediening als bolus is toegestaan voor herkauwers. Ter verhoging van de dichtheid van een bolus mag deze ten hoogste 20 % ijzer in een inerte, biologisch niet-beschikbare vorm bevatten.
52	Ondersteuning bij onevenwichtigheden in de voeding bij voedingstransitie	Minimale voorziening via dietvoeder van: — seleen: 0,1 mg/kg volledig diervoeder met een vochtgehalte van 12 % en/of — zink: 15 mg/kg volledig diervoeder met een vochtgehalte van 12 % en/of	Herkauwers Varkens Konijnen Pluimvee	Naam en totale hoeveelheid van de nutritionele toevoegingsmiddelen, indien van toepassing	2-15 dagen	1. Toediening als bolus is toegestaan voor herkauwers en varkens. Ter verhoging van de dichtheid van een bolus mag deze ten hoogste 20 % ijzer in een inerte, biologisch niet-beschikbare vorm bevatten. 2. De instructies voor correct gebruik van het diervoeder moeten waarborgen dat de wettelijke maximumgehalten voor volledig diervoeder in acht worden genomen.

▼B

Nr.	Bijzonder voedingsdoel	Essentiële voedingskenmerken (GP1)	Soort of categorie dieren	Vermeldingen op het etiket (GP2)	Aanbevolen gebruiksduur	Overige bepalingen
	1	2	3	4	5	6
		— koper: 2 mg/kg volledig diervoeder met een vochtgehalte van 12 % voor schapen en 5 mg/kg volledig diervoeder met een vochtgehalte van 12 % voor andere soorten en/of — vitamine A: 2 000 IE/kg volledig diervoeder met een vochtgehalte van 12 % en/of — vitamine D: 400 IE/kg volledig diervoeder met een vochtgehalte van 12 % en/of — vitamine E: 35 mg/kg volledig diervoeder met een vochtgehalte van 12 % voor pluimvee, 10 mg/kg volledig diervoeder met een vochtgehalte van 12 % voor herkauwers, 40 mg/kg volledig diervoeder met een vochtgehalte van 12 % voor konijnen en 20 mg/kg volledig diervoeder met een vochtgehalte van 12 % voor varkens Het aanvullend diervoeder mag seleen, zink, koper, vitamine A en vitamine D bevatten in een concentratie van meer dan honderdmaal het desbetreffende vastgestelde maximumgehalte in volledige diervoeders				3. Op de etikettering van het diervoeder moeten specificaties worden vermeld met betrekking tot de situaties waarin het gebruik van dit voeder geschikt is.
53	Ondersteuning van het spenen	Minimale voorziening via dietvoeder van: — seleen: 0,1 mg/kg volledig diervoeder met een vochtgehalte van 12 % en/of	Zoogdieren	Naam en totale hoeveelheid van de nutritionele toevoegingsmiddelen, indien van toepassing	Tot vier weken rond het spenen	1. De instructies voor correct gebruik van het diervoeder moeten waarborgen dat de wettelijke maximumgehalten voor volledig diervoeder in acht worden genomen.

▼ **B**

Nr.	Bijzonder voedingsdoel	Essentiële voedingskenmerken (GP1)	Soort of categorie dieren	Vermeldingen op het etiket (GP2)	Aanbevolen gebruiksduur	Overige bepalingen
	1	2	3	4	5	6
		— zink: 15 mg/kg volledig diervoeder met een vochtgehalte van 12 % en/of — koper: 2 mg/kg volledig diervoeder met een vochtgehalte van 12 % voor schapen en 5 mg/kg volledig diervoeder met een vochtgehalte van 12 % voor andere soorten en/of — jodium: 0,2 mg/kg volledig diervoeder met een vochtgehalte van 12 % en/of — mangaan: 20 mg/kg volledig diervoeder met een vochtgehalte van 12 % en/of — vitamine A: 1 500 IE/kg volledig diervoeder met een vochtgehalte van 12 % en/of — vitamine D: 400 IE/kg volledig diervoeder met een vochtgehalte van 12 % en/of — vitamine E: 100 mg/kg volledig diervoeder met een vochtgehalte van 12 % voor kalveren en 50 mg/kg volledig diervoeder met een vochtgehalte van 12 % voor lammeren, geitenlammeren en biggen. Het aanvullend diervoeder mag seleen, zink, koper, jodium, mangaan, vitamine A en vitamine D bevatten in een concentratie van meer dan honderdmaal het desbetreffende vastgestelde maximumgehalte in volledige diervoeders				2. Op de etikettering van het diervoeder moeten specificaties worden vermeld met betrekking tot de situaties waarin het gebruik van dit voeder geschikt is.

▼B

Nr.	Bijzonder voedingsdoel	Essentiële voedingskenmerken (GP ¹)	Soort of categorie dieren	Vermeldingen op het etiket (GP ²)	Aanbevolen gebruiksduur	Overige bepalingen
	1	2	3	4	5	6
54	►C1 Ondersteuning van het herstel van de huid en de huidadnexen ◀	— Minimale voorziening van zinkverbindingen via dieetvoeder overeenkomend met 20 mg/kg volledig diervoeder met een vochtgehalte van 12 % - en — hoog gehalte aan koper en/of jodium en/of seleen - en/of - vitamine B6 en/of vitamine E en/of vitamine A - en/of - methionine en/of cystine en/of - minimale voorziening van 0,4 mg biotine/kg volledig diervoeder met een vochtgehalte van 12 % voor herkauwers. - Het aanvullend diervoeder mag zink, koper, jodium, seleen en vitamine A bevatten in een concentratie van meer dan honderdmaal het desbetreffende vastgestelde maximumgehalte in volledige diervoeders.	Zoogdieren en pluimvee	Naam en totale hoeveelheid van de nutritionele toevoegingsmiddelen, indien van toepassing	— Ten hoogste acht weken — Aanvullende diervoeders voor herkauwers die biotine bevatten: ten hoogste zes maanden	1. De instructies voor correct gebruik van het diervoeder moeten waarborgen dat de wettelijke maximumgehalten voor volledig diervoeder in acht worden genomen. 2. Op de etikettering van het diervoeder moeten specificaties worden vermeld met betrekking tot de situaties waarin het gebruik van dit voeder geschikt is.
55	Stabilisatie van de water- en elektrolytenbalans ter ondersteuning van de fysiologische spijsvertering	— Hoofdzakelijk elektrolyten: natrium, kalium en chloride — Buffercapaciteit (¹⁹) bij vloeibaar diervoeder: minimaal 60 mmol per liter als voeder bereide drank — Gemakkelijk verteerbare koolhydraten	Kalveren, biggen, lammeren, geitenlammeren en veulens	— Natrium — Kalium — Chloriden — Koolhydraatbron(nen) — Bicarbonaten en/of citraten (indien toegevoegd)	1-7 dagen	1. Aanbevolen elektrolytengehalte per liter als voeder bereide drank: - natrium: 1,7 g-3,5 g - kalium: 0,4 g-2 g - chloriden: 1 g-2,8 g 2. In het geval van vaste diervoeders moet het aanbevolen elektrolytengehalte worden berekend op basis van een normale dagelijkse vrijwillige opname van water. 3. Op de etikettering moet worden vermeld: — “In geval van risico op spijsverteringsstoornissen (diarree), tijdens en na die stoornissen”

▼B

Nr.	Bijzonder voedingsdoel	Essentiële voedingskenmerken (GP1)	Soort of categorie dieren	Vermeldingen op het etiket (GP2)	Aanbevolen gebruiksduur	Overige bepalingen
	1	2	3	4	5	6
						— “Aangeraden wordt om vóór gebruik of vóór verlenging van de gebruiksduur een dierenarts te raadplegen.” 4. In de instructies voor correct gebruik moet worden vermeld: — De aanbevolen inname van bereide drank en melk, indien van toepassing. — Indien het bicarbonaten- en/of citratengehalte hoger is dan 40 mmol per liter als voeder bereide drank: ►C1 “Bij dieren met een lebmaag moet gelijktijdig voederen van melk worden vermeden.” ◄
56	Vermindering van het risico op tetanie (hypomagnesemie of kopziekte)	Hoog magnesiumgehalte, gemakkelijk beschikbare koolhydraten, matig eiwitgehalte en laag kaliumgehalte	Herkauwers	— Zetmeel — Suikers (totaal) — Magnesium — Natrium — Kalium	3-10 weken in perioden van snelle grasgroei	1. Toediening in de vorm van een bolus is toegestaan. Ter verhoging van de dichtheid van een bolus mag deze ten hoogste 20 % ijzer in een inerte, biologisch niet-beschikbare vorm bevatten. 2. In de instructies voor correct gebruik moet advies worden gegeven inzake de samenstelling van het dagrantsoen (hoeveelheid vezels en gemakkelijk beschikbare energiebronnen). 3. Bij schapenvoeder moet op de etikettering worden vermeld: “Speciaal voor ooien in de lactatieperiode”
57	Vermindering van het risico op acidose	Laag gehalte aan gemakkelijk fermenteerbare koolhydraten en grote buffercapaciteit	Herkauwers	— Zetmeel — Suikers (totaal)	Ten hoogste twee maanden ⁽¹⁵⁾	1. Toediening in de vorm van een bolus is toegestaan. Ter verhoging van de dichtheid van een bolus mag deze ten hoogste 20 % ijzer in een inerte, biologisch niet-beschikbare vorm bevatten.

Nr.	Bijzonder voedingsdoel	Essentiële voedingskenmerken (GP1)	Soort of categorie dieren	Vermeldingen op het etiket (GP2)	Aanbevolen gebruiksduur	Overige bepalingen
	1	2	3	4	5	6
						2. In de instructies voor correct gebruik moet advies worden gegeven inzake de samenstelling van het dagrantsoen (hoeveelheid vezels en gemakkelijk fermenteerbare koolhydraten). 3. Bij diervoeders voor melkkoeien moet op de etikettering worden vermeld: “Speciaal voor hoogproductieve melkkoeien” 4. Bij diervoeders voor het vetmesten van herkauwers moet op de etikettering worden vermeld: “Speciaal voor intensief gevoederde ... (16)”
58	Vermindering van het risico op blaas- en/of nierenstenen	Laag fosfor- en magnesiumgehalte, urineverzurende eigenschappen	Herkauwers	— Calcium — Fosfor — Natrium — Magnesium — Kalium — Chloriden — Zwavel — Urineverzurende stoffen	Ten hoogste zes weken	1. Op de etikettering moet worden vermeld: “Speciaal voor intensief gevoederde jonge dieren” 2. In de instructies voor correct gebruik moet worden vermeld: “Er moet altijd water beschikbaar zijn.”
59	Langdurige afgifte van sporenelementen en/of vitaminen aan weidevee	Hoog gehalte aan — sporenelementen en/of — vitaminen, provitaminen en chemisch duidelijk omschreven stoffen met een gelijkaardige werking. Het aanvullend diervoeder mag toevoegingsmiddelen bevatten in een concentratie van meer dan honderdmaal het desbetreffende vastgestelde maximumgehalte in volledige diervoeders	Herkauwers met een functionele pens	— Naam en totale hoeveelheid van alle toegevoegde sporenelementen, vitaminen, provitaminen en chemisch duidelijk omschreven stoffen met een gelijksoortige werking — Dagelijkse afgifte voor alle sporenelementen en/of vitaminen bij gebruik van een bolus — Maximale duur van de continue afgifte van de sporenelementen of de vitaminen bij gebruik van een bolus	Ten hoogste twaalf maanden	1. Toediening in de vorm van een bolus is toegestaan. Ter verhoging van de dichtheid van een bolus mag deze ten hoogste 20 % ijzer in een inerte, biologisch niet-beschikbare vorm bevatten. 2. Op de etikettering van het diervoeder moet worden vermeld: — “Voor zover van toepassing moet worden vermeden dat uit andere bronnen toevoegingsmiddelen waarvoor een maximumgehalte is vastgesteld gelijktijdig worden toegediend met die van een bolus.

▼B

Nr.	Bijzonder voedingsdoel	Essentiële voedingskenmerken ^(GP1)	Soort of categorie dieren	Vermeldingen op het etiket ^(GP2)	Aanbevolen gebruiksduur	Overige bepalingen
	1	2	3	4	5	6
						— Aangeraden wordt om vóór gebruik het advies van een dierenarts of een voederdeskundige in te winnen met betrekking tot: a) de balans van de sporenelementen in het dagelijks rantsoen; b) de status van het beslag met betrekking tot sporenelementen.”
60	Vermindering van het risico op melkziekte en subklinische hypocalciëmie	Lage verhouding kationen/anionen Voor het totale rantsoen: — minimale verzuring via diervoeder met bijzonder voedingsdoel: 100 mEq/kg droge stof — doelstelling: bereik van negatieve waarden voor de DCAD ⁽¹⁷⁾ tot DCAD (mEq/kg droge stof) < 100 of Zeoliet (natriumaluminiumsilicaat): 250-500 g/dag of Voorziening van pensbestendig materiaal dat rijk is aan fytiënezuur (> 6 %) en met een calciumgehalte < 0,2 %, om minimaal 28 g en maximaal 32 g beschikbaar calcium per koe per dag te bereiken of	Melkkoeien	— Calcium — Fosfor — Magnesium — Natrium — Kalium — Chloriden — Zwavel	Vanaf drie weken vóór het kalven tot het kalven	In de instructies voor correct gebruik moet worden vermeld: “Stop toediening vanaf het kalven.”
				Natriumaluminiumsilicaat	Vanaf drie weken vóór het kalven tot het kalven	In de instructies voor correct gebruik moet worden vermeld: — “De hoeveelheid voeder moet worden beperkt zodat een dagelijkse opname van 500 g natriumaluminiumsilicaat per dier niet wordt overschreden.” — De gebruiksduur moet tot maximaal twee weken worden beperkt. — “Stop toediening vanaf het kalven.”
				Calcium	Vanaf vier weken vóór het kalven tot het kalven	In de instructies voor correct gebruik moet worden vermeld: “Stop toediening vanaf het kalven.”

▼M1

Nr.	Bijzonder voedingsdoel	Essentiële voedingskenmerken (GP1)	Soort of categorie dieren	Vermeldingen op het etiket (GP2)	Aanbevolen gebruiksduur	Overige bepalingen
	1	2	3	4	5	6
		Hoog calciumgehalte in de vorm van in hoge mate beschikbare calciumbronnen: calciumchloride en/of calciumsulfaat en/of dicalciumfosfaat en/of calciumcarbonaat en/of calciumpropionaat en/of calciumformiaat en/of “enige andere calciumbron met een soortgelijk effect”. Calcium verstrekt door een of meer van deze bronnen, met een minimum van 50 g per koe per dag of		— Calcium — Calciumbronnen	Vanaf de eerste tekenen van werpen tot twee dagen na het werpen	— Toediening in de vorm van een bolus is toegestaan. Ter verhoging van de dichtheid van een bolus mag deze ten hoogste 20 % ijzer in een inerte, biologisch niet-beschikbare vorm bevatten. — In de instructies voor correct gebruik moet het aantal aanvragen en de tijd vóór en na het werpen worden vermeld. — Op de etikettering moet worden vermeld: “Aanbevolen wordt om voor het gebruik het advies van een diervoederdeskundige in te winnen.”
		Voorziening van calcium in de vorm van calciumpidolaat in ten minste 5,5 g per koe per dag. of		— Calcium — Calciumpidolaat	Vanaf de eerste tekenen van werpen tot twee dagen na het werpen	— Toediening in de vorm van een bolus is toegestaan. Ter verhoging van de dichtheid van een bolus mag deze ten hoogste 20 % ijzer in een inerte, biologisch niet-beschikbare vorm bevatten. — Op de etikettering moet worden vermeld: “Aanbevolen wordt om voor het gebruik het advies van een diervoederdeskundige in te winnen.”
		Meel van <i>Solanum glaucophyllum</i> waardoor een dagelijkse afgifte van 38-46 µg 1,25-dihydroxycholecalciferol-glycoside per dag mogelijk is of		— Meel van <i>Solanum glaucophyllum</i> — Gehalte aan 1,25-dihydroxycholecalciferol-glycoside — Ruwe celstof — Magnesium — Ruw vet — Zetmeel — Vitamine D₃ (totaal) als cholecalciferol	Vanaf twee dagen vóór het kalven of de eerste tekenen van werpen tot tien dagen na het werpen	— Toediening in de vorm van een bolus is toegestaan. Ter verhoging van de dichtheid van een bolus mag deze ten hoogste 20 % ijzer in een inerte, biologisch niet-beschikbare vorm bevatten. — Op de etikettering moet worden vermeld: “Aanbevolen wordt om voor het gebruik het advies van een diervoederdeskundige in te winnen.”

Nr.	Bijzonder voedingsdoel	Essentiële voedingskenmerken ^(GP1)	Soort of categorie dieren	Vermeldingen op het etiket ^(GP2)	Aanbevolen gebruiksduur	Overige bepalingen
	1	2	3	4	5	6
		Geglycosyleerd 1,25-dihydroxycholecalciferol uit <i>Solanum glaucophyllum</i> -extract waardoor een dagelijkse afgifte van 15-80 µg geglycosyleerd 1,25-dihydroxycholecalciferol per dag mogelijk is.	Melkkoeien	— Geglycosyleerd 1,25-dihydroxycholecalciferol uit <i>Solanum glaucophyllum</i>-extract — Vitamine D₃ (totaal) als cholecalciferol	Één orale toediening van de bolus met geglycosyleerd 1,25-dihydroxycholecalciferol uit <i>Solanum glaucophyllum</i>-extract tijdens de periode vóór het kalven (van negen dagen voor het kalven tot onmiddellijk voor het kalven).	1. Geglycosyleerd 1,25-dihydroxycholecalciferol uit <i>Solanum glaucophyllum</i>-extract wordt eenmalig oraal toegediend in de vorm van een bolus, met dagelijkse afgifte van: — minimaal 60 g calcium per koe gedurende één week vóór het kalven en 84 g per koe tot het einde van de derde week van de lactatie; — minimaal 18 g magnesium per koe gedurende één week vóór het kalven en 26 g per koe tot het einde van de derde week van de lactatie. 2. Op de etikettering van het diervoeder moet worden vermeld: “De bolus toevoegingsmiddel mag tijdens de periode vóór het kalven (van negen dagen voor het kalven tot onmiddellijk voor het kalven) slechts eenmaal worden toegediend. De volgende hoeveelheden calcium en magnesium worden dagelijks toegediend: — minimaal 60 g calcium per koe gedurende één week vóór het kalven en 84 g per koe tot het einde van de derde week van de lactatie; — minimaal 18 g magnesium per koe gedurende één week vóór het kalven en 26 g per koe tot het einde van de derde week van de lactatie. Aangeraden wordt om vóór gebruik een dierenarts of voedingsadviseur te raadplegen.”

▼B

Nr.	Bijzonder voedingsdoel	Essentiële voedingskenmerken (GP1)	Soort of categorie dieren	Vermeldingen op het etiket (GP2)	Aanbevolen gebruiksduur	Overige bepalingen
	1	2	3	4	5	6
61	Vermindering van het risico op ketose (18)	— Minimale voorziening van propaan-1,2-diol of propyleenglycol: 250 g/dag voor melkkoeien 50 g/dag voor ooien of geiten - of — minimale voorziening van propionaten (calcium- of natriumzouten): 110 g/dag voor melkkoeien 22 g/dag voor ooien of geiten - of — minimale gecombineerde voorziening van propaan-1,2-diol en propionaten (natrium- of calciumzouten), voor zover: — de combinatie van propaan-1,2-diol en propionaten voor melkkoeien zodanig is dat $\text{propionaten} + 0,44 \times \text{propaan-1,2-diol} > 110 \text{ g/dag}$ — de combinatie van propaan-1,2-diol en propionaten voor ooien of geiten zodanig is dat $\text{propionaten} + 0,44 \times \text{propaan-1,2-diol} > 22 \text{ g/dag}$	Melkkoeien, ooien en geiten	— Propaan-1,2-diol, indien toegevoegd — Propionaten in de vorm van natrium- of calciumzouten, indien toegevoegd	Tussen drie weken vóór en zes weken na het kalven van melkkoeien Tussen zes weken vóór en drie weken na het werpen voor ooien en geiten	1. Toediening in de vorm van een bolus is toegestaan. Ter verhoging van de dichtheid van een bolus mag deze ten hoogste 20 % ijzer in een inerte, biologisch niet-beschikbare vorm bevatten. 2. Op de etikettering moet worden vermeld: “Tijdens de voorziening van calcium- of natriumpropionaten aan het einde van de dracht is een evaluatie van het mineralenvenwicht in verband met het risico op hypocalciëmie na het werpen noodzakelijk.”
62	Vermindering van stressreacties	— Hoog magnesiumgehalte en/of — Goed verteerbare ingrediënten	Varkens	— Magnesium — Goed verteerbare ingrediënten, met inbegrip van de behandeling ervan indien van toepassing — Gehalte aan n-3-vetzuren (indien toegevoegd)	1-7 dagen	De situaties waarin het gebruik van dit voeder geschikt is dienen gepreciseerd te worden.
63	Vermindering van het risico op constipatie	Ingrediënten die de darmpassage stimuleren	Zeugen	Ingrediënten die de darmpassage stimuleren	10-14 dagen vóór en 10-14 dagen na het werpen	

Nr.	Bijzonder voedingsdoel	Essentiële voedingskenmerken (GP ¹)	Soort of categorie dieren	Vermeldingen op het etiket (GP ²)	Aanbevolen gebruiksduur	Overige bepalingen
	1	2	3	4	5	6
64	Compensatie van ijzertekort na de geboorte	Hoog gehalte aan toegelaten ijzerverbindingen in de functionele groep “verbindingen van sporenelementen” uit de categorie “nutritionele toevoegingsmiddelen” zoals bedoeld in bijlage I bij Verordening (EG) nr. 1831/2003. Het aanvullend diervoeder mag ijzer bevatten in een concentratie van meer dan honderdmaal het desbetreffende vastgestelde maximumgehalte in volledige diervoeders	Speenvarkens en kalveren	IJzer (totaal)	Na de geboorte ten hoogste drie weken	Middels de instructies voor correct gebruik moet ervoor worden gezorgd dat de wettelijke maximumgehalten aan ijzer voor volledig diervoeder in acht worden genomen.
65	Compensatie voor resorptiestoornissen	Laag gehalte aan verzadigde vetzuren en hoog gehalte aan in vet oplosbare vitamines	Pluimvee, behalve ganzen en duiven	— Percentage verzadigde vetzuren in verhouding tot het totale vetzuurgehalte — Vitamine A (totaal) — Vitamine D (totaal) — Vitamine E (totaal) — Vitamine K (totaal)	Tijdens de eerste twee weken na het uitkomen	
66	Vermindering van het risico op leververvetting	Laag energiegehalte en een groot deel van de omzetbare energie komt van lipiden met een hoog gehalte aan meervoudig onverzadigde vetzuren	Leghennen	— Energiewaarde (berekend volgens EC-methode) — Percentage omzetbare energie uit lipiden — Gehalte aan meervoudig onverzadigde vetzuren	Ten hoogste twaalf weken	
67	Ondersteuning van de voorbereiding op en het herstel na sportprestaties	Hoog seleengehalte en een minimumgehalte aan vitamine E van 50 mg per kg volledig diervoeder met een vochtgehalte van 12 %. Het aanvullend diervoeder mag seleenverbindingen bevatten in een concentratie van meer dan honderdmaal het desbetreffende vastgestelde maximumgehalte in volledige diervoeders	Paardachtigen	— Vitamine E (totaal) — Seleen (totaal)	Ten hoogste acht weken vóór de sportprestaties Ten hoogste vier weken na de sportprestaties	De instructies voor correct gebruik van het diervoeder moeten waarborgen dat de wettelijke maximumgehalten voor seleen in volledig diervoeder in acht worden genomen.

▼B

Nr.	Bijzonder voedingsdoel	Essentiële voedingskenmerken ^(GP1)	Soort of categorie dieren	Vermeldingen op het etiket ^(GP2)	Aanbevolen gebruiksduur	Overige bepalingen
	1	2	3	4	5	6
68	Compensatie van verlies aan elektrolyten bij hevig zweten	Moet natriumchloride bevatten en moet kaliumchloride bevatten. Lage gehalten aan magnesium, calcium en fosfor Het opnemen van andere elektrolytzouten is facultatief	Paardachtigen	— Natrium — Chloriden — Kalium — Calcium — Magnesium — Fosfor	►C1 1-3 dagen na hevig zweten ◄	- De situaties waarin het gebruik van dit voeder geschikt is, moeten worden gepreciseerd. - In de instructies voor correct gebruik moeten richtsnoeren voor het toedienen worden verstrekt op basis ►C1 van de duur en de intensiteit van de inspanning die afgestemd zijn op de samenstelling en de presentatie van het diervoeder ◄. - Op de etikettering moet worden vermeld: — “Er moet altijd water beschikbaar zijn.” — Bij toediening van niet met water gemengde elektrolyten (bv. in voeder of in een spuit): “Er moet gedurende ten minste 20 minuten of bij voorkeur gedurende 1 uur na toediening water beschikbaar zijn.” - Voorts moeten richtsnoeren worden verstrekt voor het toezicht op het daaropvolgende drinken. Indien onvoldoende waterinname wordt waargenomen, moet het advies van een dierenarts worden ingewonnen. - Er kunnen eventueel richtsnoeren worden verstrekt met betrekking tot de hoeveelheid water (in liter) die aanvullend via het voer of via spuiten met elektrolyten moet worden verstrekt.
69	Ondersteuning van het energie-metabolisme en van de werking van de spieren bij rabdomyolyse	Zetmeel en suiker ≤ 20 % van de beschikbare energie Ruw vet > 20 % van de beschikbare energie Minimaal 350 IE vitamine E/kg volledig diervoeder met een vochtgehalte van 12 %	Paardachtigen	— Zetmeel — Suiker — Ruw vet — Vitamine E (totaal)	Aanvankelijk minimaal drie maanden	- De situaties waarin het gebruik van dit voeder geschikt is, moeten gepreciseerd worden. - In de instructies voor correct gebruik moet advies worden gegeven inzake de samenstelling van het dagrantsoen en de passende dagelijkse inname.

▼B

Nr.	Bijzonder voedingsdoel	Essentiële voedingskenmerken (GP1)	Soort of categorie dieren	Vermeldingen op het etiket (GP2)	Aanbevolen gebruiksduur	Overige bepalingen
	1	2	3	4	5	6
						3. Op de etikettering moet worden vermeld: “Aangeraden wordt om vóór gebruik een dierenarts te raadplegen.”
70	Compensatie voor chronische spijsverteringsstoornissen in de dikke darm	— Zetmeelgehalte < 1 g/kg lg/maaltijd (< 0,5 g/kg lg/maaltijd, bij diarree) — Graankorrels verwerkt middels een hydrothermische behandeling, zoals extruderen, micronisatie, expansie of vlokken, om de vertering van zetmeel in de dunne darm te verbeteren — Aanvullende voorziening van in water oplosbare vitaminen en adequate gehalten aan mineralen/electrolyten — Aanvullende voorziening van olie indien geen diarree optreedt	Paardachtigen	— Zetmeel — Ruw vet	Lange termijn of tot oplossing van de kwestie	- Precisering is nodig — inzake de specifieke situaties waarin het gebruik van het voeder geschikt is; met name moet worden gepreciseerd of het product al dan niet geschikt is voor gebruik bij dieren met diarree — inzake de omvang van de maaltijden en de voederopname. - In de instructies voor correct gebruik moet, afhankelijk van het oliegehalte, worden gewezen op het mogelijke geleidelijke gebruik en monitoring van diarree worden voorgesteld. - Op de etikettering moet de voor de graankorrels gebruikte verwerking worden vermeld.
71	Compensatie voor chronische insufficiëntie van de dunne darm	— Goed verteerbare vezels — Eiwitbronnen van hoge kwaliteit en lysine > 4,3 % van ruw eiwit — Totaal aan suiker en zetmeel maximaal 0,5 g/kg lg/maaltijd — Graankorrels verwerkt middels een hydrothermische behandeling, zoals extruderen, micronisatie, expansie of vlokken, om de precaecale vertering te verbeteren	Paardachtigen	— Goed verteerbare voedermiddelen, met inbegrip van de verwerking ervan, indien van toepassing — Totaal aan suiker en zetmeel — Eiwitbronnen	Lange termijn of tot oplossing van de kwestie	- Precisering is nodig inzake — de precieze situaties waarin het gebruik van het voeder geschikt is — de maaltijdgrootte en de voederopname. - In de instructies voor correct gebruik moet, afhankelijk van het oliegehalte, worden gewezen op het mogelijke geleidelijke gebruik en monitoring van diarree worden voorgesteld.

Nr.	Bijzonder voedingsdoel	Essentiële voedingskenmerken (GP1)	Soort of categorie dieren	Vermeldingen op het etiket (GP2)	Aanbevolen gebruiksduur	Overige bepalingen
	1	2	3	4	5	6
72	Stabilisatie van de fysiologische spijsvertering	Toevoegingsmiddelen voor diervoeding van de functionele groep “darmflorastabilisatoren” zoals bedoeld in bijlage I bij Verordening (EG) nr. 1831/2003 of, in afwachting van de in artikel 10 van Verordening (EG) nr. 1831/2003 bedoelde procedure voor de verlenging van de vergunning, toevoegingsmiddelen van de groep “micro-organismen”	Diersoorten waarvoor de darmflorastabilisator of het micro-organisme is toegevoegd	Naam en toegevoegde hoeveelheid van de darmflorastabilisator of het micro-organisme	Ten hoogste vier weken	1. Op de etikettering moet worden vermeld: “In geval van risico op spijsverteringsstoornissen, tijdens en na die stoornissen”. 2. Middels de instructies voor correct gebruik van het diervoeder moet ervoor worden gezorgd dat de wettelijke maximumgehalten van de darmflorastabilisator of het micro-organisme voor volledig diervoeder in acht worden genomen.

(GP1) Voor de controle van de kwantitatieve gegevens zijn de in bijlage IV bij Verordening (EG) nr. 767/2009 vastgestelde toleranties van toepassing.

(GP2) Deze vermeldingen op het etiket zijn van toepassing naast de algemene etiketteringsvoorschriften van Verordening (EG) nr. 767/2009.

(1) Indien van toepassing mag de fabrikant het gebruik ook aanbevelen bij acute nierinsufficiëntie.

(2) Gebaseerd op een dieet met een energiedichtheid van de droge stof van 4 000 kcal metaboliseerbare energie/kg, berekend met behulp van de vergelijking die wordt beschreven in de richtsnoeren van de Fediaf voor de voeding (<http://www.fediaf.org/self-regulation/nutrition.html>). De waarden worden aangepast als de energiedichtheid afwijkt van 4 000 kcal metaboliseerbare energie/kg.

(3) Als het diervoeder wordt aangeraden bij acute nierinsufficiëntie, is de aanbevolen gebruiksduur twee tot vier weken.

(4) Bij voeder voor een specifieke intolerantie mag “bepaalde ingrediënten en/of voedingsstoffen” worden vervangen door de vermelding van de specifieke intolerantie.

(5) Voor katten kan een verwijzing naar “lipidose van de lever bij katten” worden toegevoegd.

(6) Voor katten kan een verwijzing naar “aandoening van de onderste urinewegen bij katten” of “felien urologisch syndroom — FUS” worden toegevoegd.

(7) Onderverzadigende eigenschappen: urine geassocieerd met eigenschappen die het oplossen van kristallen en stenen en/of het voorkómen van kristalneerslag en kristalgroei bevorderen.

(8) Urine met pH < 6,5.

(9) Metastabiliserende eigenschappen: urine geassocieerd met eigenschappen die het voorkómen van kristalneerslag bevorderen.

(10) Een verwijzing naar “exocriene pancreasinsufficiëntie” kan worden toegevoegd.

(11) De minimale aanbevelingen van de richtsnoeren van de Fediaf voor de voeding (<http://www.fediaf.org/self-regulation/nutrition.html>) voor alle essentiële vetzuren moeten in het dagelijkse rantsoen worden gehaald.

(12) Gebaseerd op een dieet met een energiedichtheid van de droge stof van 3 500 kcal metaboliseerbare energie/kg, berekend met behulp van de vergelijking die wordt beschreven in de richtsnoeren van de Fediaf voor de voeding (<http://www.fediaf.org/self-regulation/nutrition.html>). De waarden moeten worden aangepast als de energiedichtheid afwijkt van 3 500 kcal metaboliseerbare energie/kg.

(13) Metaboliseerbare energie/kg berekend met behulp van de vergelijking die wordt beschreven in de richtsnoeren van de Fediaf voor de voeding van 2019 voor compleet en aanvullend voeder voor gezelschapsdieren voor katten en honden.

(14) Richtsnoeren van de Fediaf voor de voeding van 2019 voor compleet en aanvullend voeder voor gezelschapsdieren voor katten en honden.

(15) Bij voeder voor melkkoeien: “Maximaal twee maanden vanaf het begin van de lactatie”.

(16) Vermeld de betrokken categorie herkauwers.

(17) DCAD (mEq/kg droge stof) = (Na + K) – (Cl + S).

(18) De term “ketose” mag worden vervangen door “acetonemie” of “slepende melkziekte” en de voor de etikettering verantwoordelijke persoon mag het gebruik hiervan ook aanraden bij herstel van ketose.

(19) Berekend met de Strong Ion Difference-methode (SID-waarde): SID is het verschil tussen de totalen van de concentraties van sterke kationen en sterke anionen; [SID] = [mmol Na⁺/l] + [mmol K⁺/l] + [mmol Ca⁺⁺/l] + [mmol Mg⁺⁺/l] – [mmol Cl⁻/l] – [mmol andere sterke anionen/l].

(20) DCAD (verhouding kationen/anionen: (mEq/kg droge stof) = (Na + K) — (Cl + S).